

majiteli psa uložené vyhověl tím, že dal zvíře pod dozor nočního hlídače, jehož přirozenou povinností bylo, jak prý odvolací soud sám uznal, aby žalobkyni v čas varoval. Nelze však těmto vývodům přisvědčiti. Dle Šu 1320 obč. zák. je za škodu způsobenou zvířetem práv, kdo zvíře drží, neprokáže-li, že se postaral o potřebné opatření neb ostřežení zvířete. Nestačí tedy, jak tvrdí dovolatel, samo o sobě na příklad uvázání, uzavření do nějaké místnosti, uzavření vrat a dveří na dvůr vedoucích, opatření náhubkem a pod., nýbrž vyžaduje se, aby opatření bylo patřičné, t. j. jak ho zvláštní povaha věci vyžaduje, a aby bylo zároveň takovým, že jím je jakékoliv způsobení škody zvířetem znemožněno, při čemž míra povinností držitele zvířete určuje se takovým stupněm péle a obezřelosti, který dle Šu 1297 obč. zák. lze při obyčejných schopnostech vynaložiti. Jaké opatření nebo dohled byly potřebnými, nelze tedy posuzovati podle názoru chovatelova, nestačí proto pouhé svěření psa pod dozor nočního hlídače, nýbrž musí býti posouzeno, jak to nižší stolice správně učinily, podle okolností, za kterých ku poškození došlo. Po této stránce odvolací soud dospěl k závěru, že skutečně nestačilo uzavření vrat z venčí do dvora vedoucích, když z domu vcházeti mohly do dvora osoby třebas domácí, jichž pes neznal a jež na jeho nebezpečnou povahu zavčas upozorněny nebyly, nebo jimž žalovaný jakožto majitel takového psa nezakázal vcházeti na dvůr v době, kdy pes byl odvázan, bez průvodu osoby, kterou pes znal a poslouchal. A v dalším sdílí odvolací soud po této stránce úsudek soudu první stolice, že noční hlídač, pod jehož dozorem pes byl, neprokázal potřebné způsobilosti a opatrnosti, ať již na otázku žalobkyně odpověděl, že pes nic neudělá, nebo že neví (zda pes jim nic neudělá), a to zejména proto, že vida psa blížiti se oněm ženám, neodvolal ho, ač musil věděti, že pes se řetězu na noc puštěný jest nebezpečným. Když za tohoto skutkového zjištění odvolací soud srovnale se soudem první stolice vyslovil, že se s hlediska Šu 1320 obč. zák. nezdařil žalovanému důkaz, že se postaral o potřebné ostřežení psa, dlužno uznati, že spornou věc po právní stránce správně posoudil.

Čís. 2180.

Zákon ze dne 12. července 1902, čís. 147 ř. zák. o ručení drah, poháněných živelní silou.

Jest »provozem« ve smyslu zákona o ručení železnic, jelo-li vozidlo, pohybující se po kolejích a poháněné jinak elementární silou (benzinem), po svahu svou vlastní tíhou a setrvačností.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1923, Rv II 445/22.)

Žalovaný vystavěl si ze své cihelny k nádraží v K. úzkokolejnou silniční vlečku, jež povolena byla původně na provoz koňským pohonem, později na provoz benzinovou lokomotivou. Vůz žalobkyně zachycen byl na silnici vozíky vlečky, jedoucími po svahu bez lokomotivy, při čemž manžel žalobkyně byl usmrcen a žalobkyně sama poraněna. Žalobní nárok o náhradu škody uznaly o b a n i ž š í s o u d y důvodem po právu.

o d v o l a c í s o u d uvedl mimo jiné v d ů v o d e c h: Odvolací soud dává odvolateli za pravdu jen potud, že na tento případ nelze užiti předpisů zákonů ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. a ze dne 12. července 1902, čís. 147 ř. zák. a že proto povinnost žalovaného k náhradě zažalované škody jest závislou na dukazu, že žalovaný úraz zavinil. Řečené zákony vztahují se pouze na úrazy při provozu drah poháněných motorovou silou. Úzkokolejná silniční vlečka, na které se neštěstí přihodilo, byla vystavěna a povolena jako dráha s pohonem zvířecím, a dle nepopřené udání strany žalované jest tímto zvířecím pohonem také provozována. Dne 27. listopadu 1919 bylo sice žalovanému uděleno povolení, by užíval na této dráze také pohonu motorového benzinovou lokomotivou, a podléhá tedy tato dráha, pokud se pohonem motorovým provozuje, předpisům zákona z 12. července 1902, ale úraz, který je předmětem tohoto sporu, nestal se při takovém motorovém provozu a není s ním ani v žádné souvislosti. Mínění prvé stolice, že jest nerozhodno, zda-li se v každém jednotlivém případě motorové síly ku provozování dráhy skutečně používá, bylo by možno pokládati za správné pouze tehdy, kdyby dráha již od počátku pro provoz benzinovým motorem byla zřízena nebo na výhradný takový pohon později byla přestavěna. Tomu tak není. Žalobkyně i manžel její byli by stejně úraz utrpěli, kdyby provoz byl výhradně pohonem zvířecím obstaráván, pohonem motorovým nebyl jejich úraz ani přímo ani nepřímo zaviněn. Přes to jest žalovaný za úraz zodpověden, neboť úraz ten byl žalovaným, pokud se týče jeho lidmi zaviněn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Je právní otázkou této rozepře, zda má býti na ni použito předpisů Šu 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. a zákona ze dne 12. července 1902, čís. 147 ř. zák., totiž, zda je povinnost žalovaného k náhradě zažalované škody závislou na dukazu, že žalovaný úraz zavinil, čili nic. Odvolací soud uznává, že sporné dráhy týkají se předpisů oněch zákonů jenom, když se dráha provozuje motorovým pohonem. Tomuto právnímu názoru odvolacího soudu přisvědčiti nelze. Pro posouzení ručební povinnosti dle oněch předpisů jest jedině rozhodno, že koncese, žalovanému udělená, jak soud prvé stolice zjistil, vztahuje se na pohon dráhy motorovou silou a že škodlivá příhoda nastala skutečně při p r o v o z u. Proto soud prvé stolice správně rozpoznal, že je lhostejno, zdali ku pohánění této dráhy vždy je motoru použito, či jsou-li, ač to v povolení není ani uvedeno, po kolejích naložené vozíky ze závodu žalovaného ku státnímu nádraží vzhledem ku klesající půdě pouštěny i bez motorové síly hybné, jejíž použití arci v tomto případě je zbytečno, neboť i takový počín je p r o v o z e m. Sluší zajisté samostatné pohybování vozíku po veřejné silnici ve svahovitém terenu považovati za p r o v o z, jehož způsobem je možnost ovládnutí se svahu rozjetých vozu zmenšena a tím bezpečnost silničního provozu značnější mírou, než při motorovém zapjetí, ohrožena.